

ICOMOS^{1/2017}_{in}

Suomen osaston jäsentiedote

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee
INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

Kirjoittajat:

Margaretha Ehrström, Kirsti Kovanen, Uula
Neitola, Aura Kivilaakso, Laura Berger,
Maire Mattinen

Kannen kuva:

Margaretha Ehrström

Taitto:

Uula Neitola

1/2017

ICOMOSin Suomen osasto r.y:n jäsentiedote 1/2017

Sisällys

Pääkirjoitus / Margaretha Ehrström

Hallitus 2017 / Uula Neitola

Hallituksen uudet jäsenet
/ Wiktoriina Hurskainen

ICOMOSin Suomen osaston 50v -juhlatilaisuus /
Maire Mattinen, Laura Berger

Avoimet CFP:t

Pääkirjoitus

Margaretha Ehrström
puheenjohtaja

I Tänä vuonna on kulunut 50 vuotta Suomen ICOMOSin perustamisesta. Opetusministeriön aloitteesta perustettu yhdistys on toimintansa aikana ollut kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivinen. Pienestä virkamiehien, professoreiden ja suunnittelijoiden ydinjoukosta alkunsa saanut yhdistys on kasvanut monen ammattiosaamisen ja -taitamisen laajaksi jäsenistöksi käsittäen tänään yli 170 jäsentä. Jäsenet ovat erityisesti vaikuttaneet ICOMOSin tieteellisten komiteoiden äänestävinä jäseninä, kansainvälisen ICOMOSin hallinnollisissa tehtävissä sekä luottamustehtävissä esim. maailmanperintösopimuksen täytäntöpanossa. Suomen ICOMOS on myös järjestänyt useita kansainvälisiä symposioita ja kongresseja Suomessa. Tämä jatkuu myös ensi vuonna, kun ICOMOS on kutsunut Euroopparyhmän kokoustamaan Suomessa. Kansainvälinen ICOMOS on se miten aktiivisia, vuorovaikutteisia ja aloitteellisia sen kansalliskomiteat ja tieteelliset komiteat ovat.

Ammatillista tietoa ja ajankohtaisia trendejä on levitetty kansallisesti jäsenlehtien kautta. Nämä ovat myös muodostaneet jäsenistön keskusteluforumin. Suomen rakennussuojelun ja restauroinnin tilaa on puolestaan levitetty kansainvälisesti eri julkaisuilla. Suomen ICOMOSin 25vuotta juhlistamaan ilmestyi ”Rakennettu aika”-niminen julkaisu ja 40 vuotta ”Rakennussuojelu ajassa”. Siinä välissä toimitettiin raportti Suomen rakennussuojelun ja restauroinnin painopisteistä ja kysymyksistä kansainvälisessä ICOMOSin kansallisia komiteoita esittelevässä sarjassa. Aikaisemmat jäsenlehdet ja temaattiset numerot muodostavat tärkeän aineiston pohdittaessa, punnittaessa ja ymmärrettäessä rakennussuojelun ja restauroinnin tilaa; ennen, tässä ja nyt. Vanhemman aineiston saatavuuden parantamiseksi Suomen ICOMOS on päättänyt julkaista jäsenlehdet mahdollisimman kattavasti ICOMOSin kotisivuilla.

Jäsenkirjeessä mukana kuvia mm. osaston vierailusta Dipoliin 12.6. Kuva Tuomas Uusiheimo

Suomen ICOMOSin 50vuotisjuhlat vietetään ohjelmallisten 50-vuotisiltamien merkeissä Lapinlahden sairaalassa Helsingissä, 10.10. Merkitkää jo nyt päivämäärä kalentereihin! Tarkemmat juhlaan liittyvät tiedot, kuten virallinen ohjelma, tulevat elo-syyskuussa. Tilaisuuteen voi kuitenkin ilmoittautua jo nyt, tässä jäsenkirjeessä olevan ilmoituksen ohjeita noudattaen.

Haluan tässä yhteydessä muistuttaa jäseniä ICOMOSin yleiskokouksesta, joka pidetään New Delhissä joulukuussa. Olette varmaan saaneet paljonkin infoa kokouksesta ja retkikohteista kansainvälisen forumin kautta. Suomen ICOMOS on kiinnostunut saamaan tiedon halukkaista osallistujista. Katsomme rahatilanteen kesän jälkeen, jonka jälkeen päätämme mahdollisten matka-avustusten jakamisesta. Pyydän ystävällisesti ilmoittamaan osallistumisen, joko sihteeri@icomos.fi tai puheenjohtaja@icomos.fi

Vielä yleiskokousasiaa. Mikäli sinulta löytyy valokuvia tai dioja ICOMOSin kokoustilaisuuksista, kotimaassa tai ulkomailla olevista ystävällisesti yhteydessä puheenjohtajaan, sähköpostitse tai puhelimella. Vanhemman valokuva-aineiston kerääminen liittyy myös aikaisemmin mainittuun jäsensivuston täydentämiseen

Leppoisaa ja rattoisaa kesää.

Hallitus

2017-2018

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin torstaina 23.3. klo. 17.30. Lallukan taiteilijakodissa. Ennen vuosikokousta tutustuttiin Lallukan taiteilijakotiin, sekä julkisiin tiloihin että taitilijakotiin, arkkitehtien Simo Freesen ja Vilhelm Helanderin johdolla.

Vuosikokouksessa, joka pidettiin Lallukan Juhon salissa, valittiin Margaretha Ehrström uudestaan puheenjohtajaksi. Hallituksessa jatkavat Laura Berger, Netta Böök, Aura Kivilaakso, Kirsti Kovanen, Maire Mattinen, Riitta Niskanen ja Satu-Kaarina Virtala. Uudeksi jäseneksi valittiin Juhana Heikonen. Sihteeritehtävät jaettiin uudestaan siten, että hallituksen ja jäsensihteeriksi (uudeksi) valittiin Wiktoriina Hurskainen. Uula Neitola hoitaa yhdistyksen verkkosivuja, sosiaalisen median päivityksiä ja jäsenlehteä.

Vuosikokous hyväksyi myös yhdistyksen uudet säännöt. Toinen sääntöjä käsittelevä kokous järjestetään syksyllä.

Netta Böök (vas.), Panu Kaila, Svetlana Levoshko ja Arpad Sailo Lallukan taiteilijatalon kierroksella 23.3. Kuvat Kirsti Kovanen

Marjatta Hanhijoki (vas.), Margaretha Ehrström, Panu Kaila

Arkkitehti Simo Freese (vas.) esitteli osastolle Lallukan taiteilijataloa ennen kevätkokousta.

Wiktoriina Hurskainen

jäsensihteeri

Hei kaikille!
Olen Wiktoriina Hurskainen, ICOMOSin Suomen osaston uusi jäsensihteeri. Työskentelen Museovirastossa Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seuran työntekijänä Suomen maailmanperintökomiteakauden ajan. Maailmanperintökoordinaattorin työ on perehdyttänyt minut kansainvälisen ICOMOSin tehtäväkenttään ja motivoi minua nyt myös tutustumaan kansallisen osaston toimintaan.

Olen valmistunut Helsingin yliopistosta filosofian maisteriksi, pääaineenani ranskalainen filologia. Vuodesta 2013 lähtien olen toiminut myös ICOM Suomen komitean sihteerinä vapaaehtois pohjalta. Jäsenasioiden hoitaminen on minulle tuttua, ja koen järjestötyön erittäin motivoivana. On iloa mukana aktiivisen asiantuntijajärjestön toiminnassa, ja haluan omalta osaltani edistää jäsenistön mahdollisuuksia osallistua keskusteluun kulttuuriympäristön suojelusta. Toiveenani on myös pohtia osaston yhteistyömahdollisuuksia muiden asiantuntijatahojen kanssa.

Työskentelykonferenssi

arkeologisen kulttuuriperinnön hallinnan opetuksen

ja hyvien käytäntöjen kehittämisestä

Tampereella 7.-9.6.2017

Tampereella kokoontuu joukko suomalaisia ja kansainvälisiä kulttuuriperintöalan asiantuntijoita keskustelemaan arkeologisen kulttuuriperinnön hallinnan opetuksesta ja siitä, minkälaisia näkymiä koulutuksen ja opiskelun kehittämisessä on Suomessa. Eri puolilta maailmaa tulevat kurssin ulkomaiset asiantuntijat ovat Japanista, Libanonista, Surinamista, Yhdysvalloista, Espanjasta, Botswanasta, Iso-Britanniasta, Puolasta ja Tanskasta. Ohjaajien laaja asiantuntemus mahdollistaa koulutuksen tilanteen ja kehittämisen vertailun kurssin aikana.

Kurssin osallistujiksi odotetaan kulttuuriperintöalan opiskelijoita ja jo alalla toimivia henkilöitä, jotka työskentelevät kulttuuriperinnön suojelupoliitikan sekä (arkeologisen) kulttuuriperinnön suojelun ja säilyttämisen, inventoinnin, arvottamisen, toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin ja perinnön esittämisen parissa, viranomaisina, tutkijoina tai muissa tehtävissä.

Maailmanperintökohteiden edustajat tapasivat kolle-
assa Tallinnassa 225.-26.4.
kuvat Kirsti Kovanen

Matkakertomus

Kirsti Kovanen

Muurit ja rajojen yli kurkottava yhteistyö aiheena
Eurooppa-ryhmän kokouksessa Berliinissä

Euroopan kansalliset komiteat kokoontuivat tänä vuonna Berliinissä. Kokouksen asialistalla oli seurantaraportteja Eurooppa-tason toiminnoista, Heritage Alliance, Heritage Label, ERDF ja Europa Nostra. Saksa esitteli osaston maailmanperintöä koskevaa ennakoivan seurannan toimintaansa (Preventive Monitoring), Ranska kulttuuriympäristövaikutusten arviointimalliaan (HIA) ja Romania Rosia Montanan asiantuntijoiden tekemän maastokäynnin tuloksia. Kansainvälisen ICOMOSin toiminnoista olivat esittelyssä YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toimintasuunnitelma ja indikaattorityö, Habitat II:en puitteissa tehtävä kaupunkikehityksen tavoitetyö sekä vast'ikään luonnostellut, Delhin yleiskokoukselle esitettävät järjestön periaatteet monikulttuurisuuden ja monikielisyyden edistämisestä.

Saksan ICOMOSin valmistelemat ekskursiot ja seminaari valottivat ”vaikean” kulttuuriperinnön käsittelyä ja laajemminkin rajoja perintönä. Niitä käsiteltiin Berliinin muurin jäänteiden ja kylmän sodan muistomerkkien avulla. Koko Euroopan halkaiseen rautaesiripun tuntumasta tarkasteltiin Green Belt -suojelualueverkoston luontokohteita ja esiripun koko pituudelle ulottuvaa pyöräilyreittiverkostoa (lisää www.iron-curtaintrail.eu). Näissä Suomen kohteillakin on suuri rooli. Myös nykypäivien trendit uusien muurien rakentamisesta olivat esillä – ne kertovat eri tarinan kuin 1900-luvun perintö. Haurasta kulttuuriperintöä edustivat Venäjän Euroopan puoleisten raja-alueiden kulttuuriperinnön kohtalo, Viipuri mukaan lukien, ja toisen maailmansodan alla Alppien rinteille rakennetut sotilaskohteiden rakennukset ja rakenteet, joiden dokumentointi ja säilyttäminen on

vapaaehtoisten vuoristokiipeilyn harrastajien kohteena.

Berliinin kohteiden suojelun ja hoidon monimutkaiset päätökset ja pohdinnat ovat edelleen ajankohtaisia hallinnossa, yksityisten säätiöiden ja vapaaehtoisten toiminnassa. Tulokset ovat edellyttäneet suojeluviranomaisilta todella pitkäjänteistä työtä ja kaukokatseisuutta 1990-luvun alusta asti. Jo vakiintuneita suojelukohteita käsitellään tarkan eettisesti ja autenttisuutta huolellisesti vaalien. Linja onkin varmasti oikea, sillä jäljellä olevat kohteet ovat vahvoja viestijöitä fragmentaarisuudestaan huolimatta. Ne edustavat monia rakennussuojelun tekniikoita modernin ajan rakennusten arkeologisista kaivauksista aineettoman perinnön ja muistojen käsittelyyn. Suojelun parissa toimivien kenttä on harvinaisen moninainen. Esittelykohteista vaikuttavimpana pidin Bernauer Strassen alueelle pystytettyä Berliinin muurin uhrien muistokappelia, Armon kappelia, jonka sisäseinät on rakennettu puristamalla maamassaa paikalla aiemmin olleesta kirkkotarhasta. Seinissä ovat edelleen tallella muurin rakentamisen tieltä räjäytetyn Armon kirkon jäänteet. Massiiviset seinät luovat hiljaisen ja akustisesti erinomaisen tilan.

Jo löydetty jäänteet melko nuoresta kulttuuriperinnöstä ja runsas, vielä löytymätön ja tallentamaton potentiaali muuttavat Berliinin kulttuuriperintöä – ja historiaa – päivittäin. Historialliset paikat ovat suosittuja nähtävyyksiä, erityisen suosittu on East Gallery, 1300 metrin pätkä betonielementtimuurista, joka säilyi taideteosten ja graffi-

tien avulla. Ratkaisua odottavat graffitien salliminen tai kielto ja rakentamisen paineet virkistysalueeksi muodostuneella ranta-alueella. Berliini edustanee myös harvinaisen laajaa kirjoa 1900-luvun kaupunkisuunnittelusta ja asuntorakentamisesta, missä säilyttämisen ongelmakenttinä ovat kaupunkisuojelun ongelmien klassikot: entisen Itä-Berliinin puolen asuinalueiden yläluokkaistuminen, vielä muistissa olevan historian käsittelystä johtuva erityinen varovaisuus ja kovat rakentamisen paineet. Saksojen yhdentyminen jatkuu edelleen ja se näkyy kaupunkikuvassa mm. monina keskeneräisinä rakennustyömaina. Samalla se on edelleen valtava 1900-luvun historian tapahtumien ja ilmiöiden esittelemisen ja löytämisen paikka.

2018 on Euroopan kulttuuriperintövuosi

Eurooppa-ryhmä päätti ensi vuoden kokouspaikaksi Helsingin, Suomen komitean esityksestä. Silloin käsitellään Euroopan kulttuuriperintövuoden teemaa Sharing Heritage, käsittelyyn on tarkoitus saada tulevaisuuteen kurkottava ja pitkäaikaisvaikutuksia etsivä ote. Vuoden aikana järjestävät ICOMOSin komiteat tapahtumia lähes kaikissa maissa ja päätapahtuman (mahd. Pariisissa), jotka tulevat näkyviksi ICOMOSin EYCH2018-verkkosivuilla.

Armon kappeli, Berliini. Kirsti Kovanen

Seminaarit, konferenssit, CfP:t

Impact and implications of the global financial and economic crisis on sustainable development & climate change proposals for an integrated global response to the crisis. 10 - 14 July, 2017. Queen Elizabeth II Conference Centre (the QEIIICC) London, United Kingdom)

Heritage Tourism and Hospitality 3rd International Conference Narratives for a World in Transition Pori, Finland, 27-29 September 2017

This third Heritage, Tourism and Hospitality conference invites participants again to explore aspects of preservation, (re-)presentation, promotion and profit (also in the sense of value creation and benefit) relevant to the leading question “How can tourism destinations succeed in attracting tourists while simultaneously engaging all stakeholders in contributing to the preservation of natural and cultural heritage?”

Impact and implications of the global financial and economic crisis on sustainable development & climate change proposals for an integrated global response to the crisis. 26th - 30th June, 2017. Queen Elizabeth II Conference Centre (the QEIIICC) London, United Kingdom).

Spring Journal of Educational Studies (Global Educational Research Journal) invites Educationists, Academicians and Researchers to submit their original research/review articles for publication. All articles published by Spring Journals will be peer-reviewed. Our goal is to inform authors of the decision on their manuscript(s) within two weeks of submission.

Joining as a member of editorial team (send your cv to review@springjournals.net) or By telling a colleague about us. Directly send the research manuscript(s) through an email to: sj@springjournals.net or submit online: manuscripts@springjournals.net

ICOMOSin Suomen osasto

50 vuotta

ICOMOSin Suomen osasto ry täyttää vuonna 2017 50 vuotta. Juhlavuotta varten osasto järjestää juhlatilaisuuden syksyllä.

10.10.2017 järjestettävässä tilaisuudessa on tarjolla ohjelmaa, tarjoiluja, mielenkiintoisia ja ajankohtaisia puheenvuoroja ja keskustelua. Tilaisuus järjestetään Lapinlahden entisen sairaalan Aleksis Kiven juhlatilassa klo 16:30-21:30.

Tilaisuuteen mahtuu yhteensä 50-80 osaston jäsentä. Ilmoittautuminen juhlatilaisuuteen sähköpostitse osaston sihteerille osoitteeseen sihteer@icomos.fi

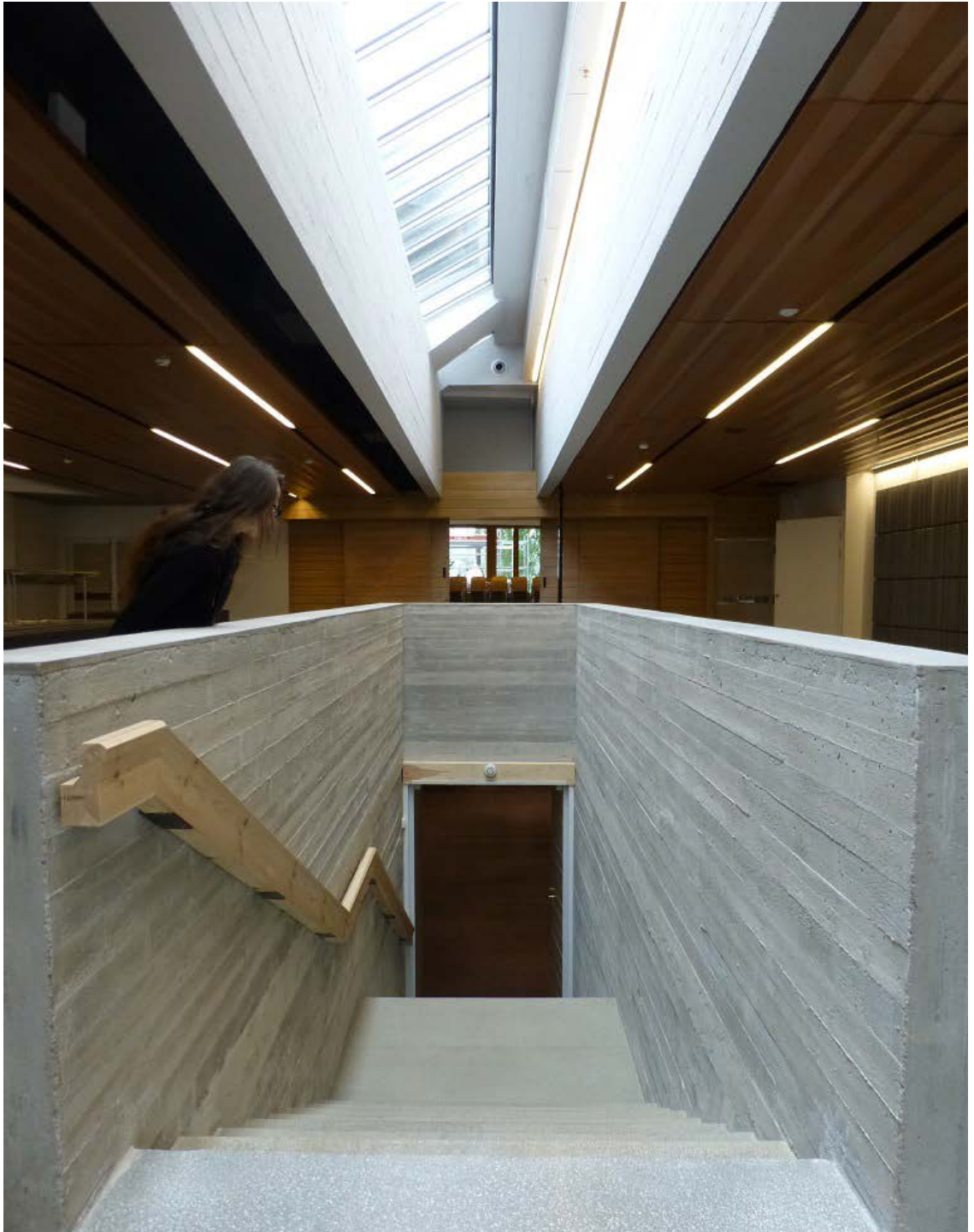
Dipoli 12.6.

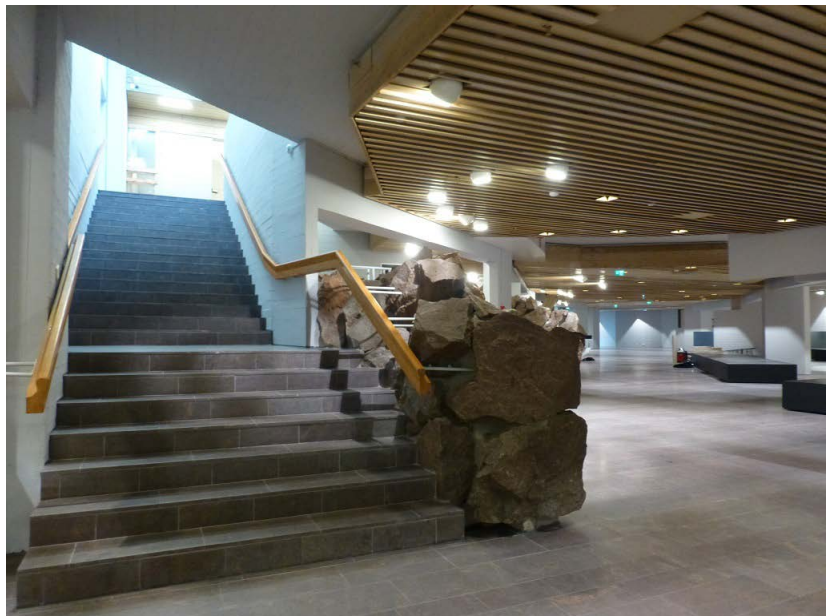
O sasto vieraili Raili ja Reima Pietilän suunnittelemassa Dipolissa 12.6.2017. Mukana oli kymmenkunta jäsentä. Vierailulla kuultiin opastus, jonka pitivät ALA-arkkitehdeistä Samuli Woolston sekä Kristo Vesikansa.

Ohessa Kirsti Kovasen ottamia kuvia vierailulta.

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee
INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

ICOMOSin Suomen osasto r.y
Tieteiden talo
Kirkkokatu 6
00170 Helsinki